

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/10/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120269870
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6120269870.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX D., o zaplatenie 2.161,61 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/81/2020-236 zo dňa 07.11.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .
II. Stranám sporu nepriznáva nárok na náhradu trov konania.“

2. Súd prvej inštancie tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia 2.161,61 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 22.03.2019 medzi postupcom Slovenskou sporiteľňou, a.s. a žalobcom ako postupníkom, mu bola postúpená aj pohľadávka voči žalovanej. Postupca uzatvoril so žalovanou dňa 24.10.2014 zmluvu o úvere, na základe ktorej jej poskytol úver vo výške 1.000 eur. Žalovaná napriek opakovaným výzvam postupcu neplnila v stanovených termínoch splátky úveru, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, a tak postupca listom zo dňa 01.03.2018 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 28.02.2018, pričom vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní odo dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Žalovaná suma predstavovala ku dňu postúpenia pohľadávky 2.161,61 eura, pričom pozostáva z neuhradenej istiny úveru vo výške 1.000 eur, z riadneho úroku vo výške 1.009,52 eura, z úroku z omeškania vo výške 147,49 eura a z poplatkov vo výške 4,60 eura. Žalobca si v tomto konaní uplatnil úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. - Občiansky zákonník (OZ) počnúc dňom 23.03.2019, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal v tejto veci dňa 20.04.2020 platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanej povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť žalobcovi istinu 2.161,61 eura, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.000 eur od 23.03.2019 do zaplatenia. Proti platobnému rozkazu podala žalovaná odpor. Okresný súd Bardejov v predmetnej veci rozhodol prvým rozsudkom zo dňa 29.06.2021, tak že:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 437,43 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 20,83 Eur od 21.03.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.04.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.05.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.06.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.07.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.08.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.09.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.10.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.11.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.12.2017 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.01.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.02.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.03.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.04.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.05.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.06.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.07.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.08.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.09.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.10.2018 do zaplataenia, zo sumy 20,83 Eur od 21.11.2018 do zaplataenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Stranám sporu n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania.“

4. Proti II. a III. výroku vyššie citovaného rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a prvý výrok nadobudol dňa 10.09.2021 právoplatnosť. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd uznesením zo dňa 25.08.2022, č.k. 9CoCsp/44/2021-221 zrušil rozsudok tento Okresného súdu Bardejov v napadnutých výrokoch II., III. a v rozsahu zrušenia mu vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V zrušujúcom uznesení vyslovil názor, ktorým bol súd prvej inštancie viazaný. Úlohou súdu prvej inštancie bolo opätovne vyhodnotiť dôkazné prostriedky predložené žalobcom vo vzťahu k tej časti nároku, ktorý zamietol, so zreteľom na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v rozhodnutí, sp.zn. 7Cdo/183/2020 zo dňa 24.02.2021. Následne mal vyhodnotiť, či veriteľ pri skúmaní bonity spotrebiteľa postupoval v súlade so zákonom v zmysle eliminácie možných dôsledkov bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v tom zmysle, či v rozhodnom čase postačovalo, aby veriteľ nahliadol do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch alebo nie.

5. Po vrátení veci odvolacím súdom, súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobcu. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listín, z ktorých mal za preukázané, že dňa 24.10.2014 uzavrela Slovenská sporiteľňa, a. s. (banka) so žalovanou ako dlžníčkou zmluvu o splátkovom úvere. Žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 1.000 eur, s výškou mesačnej splátky 33,87 eura, so splatnosťou vždy k 20.dňu v mesiaci. Žalovaná sa zaviazala zaplatiť veriteľovi celkovo sumu vo výške 1.627,81 eura. Splatnosť prvej splátky bola ku dňu 20.12.2014 a konečná splatnosť dňa 20.11.2018. Ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) 28,34 % a priemerná hodnota RPMN 44,06 %. V článku III. bod 12. zmluva o splátkovom úvere obsahovala dojednanie, že zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to až do úplného vysporiadania všetkých vzťahov, ktoré vznikli na základe alebo v súvislosti s úverom.

Z výzvy Slovenskej sporiteľne, a.s. (banky) zo dňa 27.01.2018 vyplýva, že táto oznámila žalovanej, že so splácaním pohľadávky je ku dňu 27.01.2018 v omeškaní vo výške 1.004,60 eura a vyzvala žalovanú k úhrade dlžnej sumy najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy s tým, že v prípade jej neuhradenia je banka oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť pohľadávky.

Listom zo dňa 01.03.2018 banka oznámila žalovaným predčasné zosplatenie úveru ku dňu 28.02.2018. Zároveň vyzvala žalovanú na uhradenie dlžnej sumy 1.802,98 eura do 15 dní s tým, že pohľadávka zo zmluvy je o úvere je ďalej úročená.

Z výzvy banky zo dňa 18.12.2018 vyplýva, že táto vyzvala žalovanú na zaplataenie splatnej nezaplataenej pohľadávky, ktorá predstavuje ku dňu 18.12.2018 sumu 2.050,47 eura s tým, že v prípade pokiaľ táto pohľadávka nebude uhradená, je banka oprávnená túto postúpiť ju tretej osobe.

Dňa 22.03.2019 uzavrela banka so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok č.0217/2019/CE, pričom podľa prílohy k tejto zmluve bola postúpená aj pohľadávka z predmetnej úverovej zmluvy, ktorá predstavovala sumu vo výške 2.161,61 eura a pozostávala z istiny vo výške 1.000 eur, z riadneho úroku vo výške 1.009,52 eura, z úroku z omeškania vo výške 147,49 eura a poplatkov vo výške 4,60 eura.

Z listu zo dňa 30.03.2019 označeného ako „Oznámenie o postúpení pohľadávky“ vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila žalovanej, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky č. 0217/2019/CE postúpila pohľadávku zo zmluvy č. 5063922902 žalobcovi.

Z listu žalobcu označeného ako „Pokus o zmier“ zo dňa 03.03.2020 adresovaného žalovanej vyplýva, že žalobca vyzval žalovanú k zaplataeniu dlžnej sumy v celkovej výške 2.451,76 eura najneskôr do 13.03.2020 s tým, že v prípade jej neuhradenia, bude nútený pristúpiť k uplatneniu pohľadávky na príslušnom súde.

Z printscreenu obrazovky účtu žalovanej ako klienta Slovenskej sporiteľne, a.s. predloženého žalobcom zo záložky úverový register vyplývajú dva záznamy, jeden zo dňa 24.10.2014 voči Slovenskej sporiteľni, a.s. a druhý záznam zo dňa 16.02.2015 taktiež voči Slovenskej sporiteľni, a.s. Z tohto dokladu nevyplývajú žiadne údaje o žalovanej, t.j. o počte kontraktov, o počte finančných inštitúcií v ktorých má kontrakty, o počte žiadostí, o celkovej angažovanosti žalovanej.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru o spotrebiteľskom charaktere zmluvného vzťahu a aplikoval na neho zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ), ktorý v § 9 upravuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z vykonaného dokazovania vyplynul záver, že predmetná zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Vo svojom skoršom rozsudku dospel súd prvej inštancie k záveru že predmetná zmluva neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f) a j) cit. zákona, t.j. dobu trvania zmluvy a predpoklady pre výpočet RPMN. S poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vychádzal z právneho záveru odvolacieho súdu a poukázal na to, že v časti I. v článku I. je zrozumiteľne uvedená konečná splatnosť úveru, t.j. dňa 20.11.2018 a v článku III. v bode 12. je zrozumiteľne uvedené, že zmluva sa uzatvára na určitú dobu, a to až do vysporiadania všetkých vzťahov. Takéto vyjadrenie je v zmysle názoru odvolacieho súdu určité a je z neho možné zistiť dobu trvania zmluvy. Čo sa týka povinnosti uvedenia predpokladov pre výpočet RPMN, tak podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/183/2020 zo znenia § 9 ods. 2 písm. f) nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v zmluve konkrétny matematický výpočet RPMN, pričom zákon nevyžaduje ani predpoklady na jej výpočet špeciálne zmluve označovať ako predpoklady pre výpočet RPMN. Takúto požiadavku nie je možné, podľa najvyššieho súdu, vyvodiť gramatickým (jazykovým), ani teleologickým (účelovým) výkladom daného zákonného ustanovenia. Na základe uvedeného právneho názoru najvyššieho súdu, na ktorý odkázal vo svojom rozhodnutí aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí, súd prvej inštancie dospel k záveru, že zmluva o splátkovom úvere obsahuje aj náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch.

7. V zmysle pokynu odvolacieho súdu bolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyhodnotiť, či veriteľ pri skúmaní bonity spotrebiteľa postupoval v súlade so zákonom v zmysle eliminácie možných dôsledkov bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ jeho právnym predchodcom pred uzatvorením zmluvy o úvere. V priebehu súdneho konania žalobca žiadnym dôkazom nepreukázal tvrdenie o uvedenom príjme žalovanej a zároveň neunesol dôkazné bremeno ohľadne skúmania výdavkov žalovanej pred uzatvorením zmluvy o splátkovom úvere. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno o tom, aby banka žiadala od žalovanej poskytnutie úplných, presných a pravdivých údajov potrebných na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak, ako táto povinnosť vyplýva z § 7 ods. 2 ZoSÚ. Súčasne žalobca ani len netvrdil a vôbec nepreukázal, aby jeho právny predchodca zisťoval výšku výdavkov žalovanej a osôb, s ktorými žije v spoločnej domácnosti a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jej schopnosti splácať poskytnutý úver.

Z vyššie uvedeného vyplynul záver, že žalobca nepredložil potrebné dôkazy, ktorými by preukázal, že jeho právny predchodca ako veriteľ pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovanou, riadne skúmal jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ. Veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou pri plnení svojej zákonnej povinnosti, čo vedie k nemožnosti veriteľa požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru podľa § 11 ods. 2 prvá veta zákona o spotrebiteľských úveroch. Z uvedeného dôvodu vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 28.02.2018 ako to vyplýva z listu veriteľa zo dňa 01.03.2018 je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to pre rozpor so zákonom. Zároveň na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie považoval poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkový v zmysle § 11 ods. 2, druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže veriteľ pri skúmaní bonity žalovanej hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona, keďže posudzoval schopnosť žalovanej splácať úver bez akýchkoľvek údajov o výdavkoch a rodinnom stave žalovanej.

8. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval že z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu zo dňa 25.08.2022 vyplýva, že sa má vysporiadať s textom ustanovenia § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré obsahuje výraz „alebo“ a to v tom zmysle, či ide o výrokovú spojku - disjunkciu, v právnej logike predstavujúcu navzájom sa vylučujúci vzťah dvoch hypotéz, teda či nahliadnutie do databázy automaticky znamená splnenie povinnosti veriteľa, alebo nie. Súd prvej inštancie pri vysporiadaní sa s uvedenou právnou otázkou prihliadol aj na znenie dôvodovej správy k zákonu č. 132/2013 Z.

z., ktorým sa novelizovalo ustanovenie § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch do znenia účinného v čase uzavretia zmluvy o splátkovom úvere. Z dôvodovej správy vyplýva, že „Precizovanie ustanovenia s cieľom odstránenia problémov aplikačnej praxe. Podľa nového znenia sa úver bude považovať za bezúročný a bez poplatkov, ak veriteľ neoverí bonitu spotrebiteľa, resp. pri overovaní bonity spotrebiteľa nebude mať žiadne informácie o spotrebiteľových príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo nebude bonitu klienta skúmať prostredníctvom nahliadnutia do príslušných databáz, ktoré obsahujú informácie slúžiace na hodnotenie bonity spotrebiteľa - napr. Spoločný register bankových informácií, Nebankový register klientskych informácií ap.“

Zo znenia uvedenej dôvodovej správy vyplýva, že zmyslom a účelom zákonodarcu prijať uvedené zákonné ustanovenie bolo, aby sa úver považoval za bezúročný a bezpoplatkový, ak veriteľ pri overovaní bonity spotrebiteľa nebude mať žiadne informácie o spotrebiteľových príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo nebude bonitu spotrebiteľa skúmať prostredníctvom nahliadnutia do príslušných databáz, ktoré obsahujú informácie slúžiace na hodnotenie bonity spotrebiteľa. Z uvedeného súd prvej inštancie uzatvoril, že výraz „alebo“ v ustanovení § 11 ods. 2 posledná veta zákona o spotrebiteľských úveroch nepredstavuje výrokovú spojku - disjunkciu, teda nahliadnutie veriteľa do úverovej databázy neznamená splnenie povinnosti veriteľa v zmysle § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch a zároveň nesplnenie uvedenej povinnosti je sankciované v zmysle § 11 ods. 2 druhá veta zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodovacia prax odvolacieho súdu (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22 CoCsp/50/2021 zo dňa 28.02.2022, resp. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22 CoCsp/15/2022 zo dňa 31.05.2022).

9. Vzhľadom na hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ považoval súd prvej inštancie predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 citovaného zákona, teda žalobca ako veriteľ má právo iba na vrátenie zostatku istiny, t.j. sumy 762,91 eura, čo predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 1.000 eur a úhradami žalovanej vo výške 237,09 eura, tak ako to vyplýva z podania žalobcu súdu doručeného dňa 17.05.2021. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie žalobu v časti nad sumu 762,91 eura s úrokom z omeškania zamietol ako nedôvodnú, keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

10. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že I. výrokom rozsudku zo dňa 29.06.2021 čiastočne žalobe vyhovel a uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi nepremičanú časť úveru vo výške 437,43 eura (splátky úveru splatné od 20.03.2017 do 20.11.2018, t.j. 21 splátok úveru po 20,83 eura mesačne). Keďže voči uvedenému výroku rozsudku nebolo podané odvolanie, tento nadobudol právoplatnosť dňom 10.09.2021. Vzhľadom k záverom, ku ktorým dospel súd pri opätovnom rozhodovaní o žalobe žalobcu, po rozhodnutí odvolacieho súdu, postupom podľa § 54a v spojení s § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka, žalobu v časti o zaplatenie sumy 325,48 eura, čo predstavujú splátky úveru splatné od 20.11.2015 do 20.02.2017 (zo splátky splatnej dňa 20.11.2015 nezaplatená časť v sume 12,87 eura) s príslušenstvom taktiež zamietol, keďže premičané právo nemožno vymáhať.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol postupom podľa § 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP) aplikujúc ustanovenie § 255 ods. 2 CSP a konštatoval, že pomerne úspešnejšia žalovaná by mala voči žalobcovi nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 59,52 % (79,76 % - 20,24 %). Keďže však zo spisu vyplýva, že žalovanej žiadne trovy konania nevznikli, súd stranám sporu nepriznal nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

11. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Trval na tom, že pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver bola zachovaná odborná starostlivosť a poukázal na skutočnosť, že dňa 21.05.2021 doručil súdu vyjadrenie, ku ktorému pripojil dopyt do úverového registra vyhotovený dňa 24.10.2014, na základe ktorého zistil, že žalovaná nemá iné záväzky. Overenie príjmu žalovanej sa uskutočnilo na základe interných informácií postupcu, z ktorých vyplynul záver o tom, že jej príjem je vo výške 247 eur. Maximálne splátkové zaťaženie, ktoré je možné použiť na splátky úverov tvorí 55 % z akceptovaného príjmu, čo je v tomto prípade suma vo výške 136 eur, pričom výška splátky bola len vo výške 33,87 eur. Na základe vyššie uvedeného dospel postupca k záveru, že splátka poskytnutého úveru je nižšia ako disponibilný zostatok, a teda podmienka primárnej návratnosti z disponibilných príjmov žalovaného bola splnená. Žalobca uviedol, že

v konaní svoje tvrdenia podložil, avšak konajúci súd sa týmto bez bližšieho odôvodnenia nezaoberal. Dodal, že žalovaná nerozporovala žiadne skutočnosti ohľadom uplatňovaného nároku, jeho existencie, ako aj posúdenia jej schopnosti splácať úver. Keďže žalovaná skutkové tvrdenia žalobcu žiadnym kvalifikovaným spôsobom nepoprela, je podľa ust. § 151 ods. 1 CSP potrebné skutkové tvrdenia žalobcu považovať za nesporné.

Žalobca má za to, že pôvodný veriteľ disponoval pred poskytnutím úveru dostatočnými a overenými informáciami, na základe ktorých bol schopný získať objektívny obraz o finančnej situácii žalovanej a o jej schopnosti predmetný úver splácať, a preto podľa jeho názoru, pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta dostatočne.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP v spojení s ust. § 390 písm. a) a b) CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu v celom rozsahu a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie a trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

12. K odvolaniu žalobcu sa žalovaná písomne nevyjadřila.

13. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalobcu podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, pri viazanosti dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd nezistil naplnenie žiadneho z odvolacích dôvodov. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za konzistentné a logické, pričom v celom rozsahu konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné:

14. Predmetom sporu je nárok žalobcu vyplývajúci zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 24.10.2014. Žalobca v odvolaní namietal, že skúmal bonitu žalovanej s odbornou starostlivosťou a trval na tom, že skúmanie bonity právnym predchodcom žalobcu bolo vykonávané v úverovom registri a skúmaním interných údajov banky.

15. Z § 7 ods. 1 ZoSÚ nepochybne vyplýva, že veriteľ je povinný s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Zmyslom tohto ustanovenia je zistiť, či spotrebiteľ bude schopný, vzhľadom na svoje príjmy a výdavky, splácať úver, ktorý by mu veriteľ poskytol. Uvedená skutočnosť sa teda posudzuje na základe zisťovania a preverovania príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ako dlžníka, a to z dôvodu, aby nedochádzalo k neprimeranému zadlžovaniu spotrebiteľov s poukazom na skutočnosť, aby aj popri splácaní úveru, boli schopní zabezpečiť si základné životné potreby. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že v tomto ohľade nie je smerodajné iba to, aká bola reálna finančná, resp. majetková situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu, hodnoteniu a preverovaniu bonity klienta.

16. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v zmysle § 132 CSP je žalobca povinný v samotnej žalobe pravdivo a úplne opísať všetky rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce jeho nárok, pričom to nemožno nahradiť ani odkazom na označené dôkazy. Odborná starostlivosť nepochybne znamená, že údaje, ktoré dlžník uviedol, veriteľ zároveň hodnoverne preverí. V tomto ohľade poukazuje na judikatúru Najvyššieho súdu ČR, napr. 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018, resp. 33Cdo/201/2018 zo dňa 20.03.2019, ktorá je obsahovo použiteľná aj na naše pomery, ako aj rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13 zo dňa 18.12.2014 vo veci Consumer finance SA proti Ingrid Bakkaus, podľa ktorého má poskytovateľ úveru dôkazné bremeno posúdiť úveruschopnosť dlžníka - spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, ktoré sú podložené dokladmi. Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že splnenie odbornej starostlivosti znamená nie len povinnosť veriteľa zistiť majetkové pomery dlžníka, teda jeho príjmy a výdavky, na základe jeho vyjadrenia, ale tieto skutočnosti taktiež aj hodnoverne a preukázateľne preveriť. Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené konštatuje, že podstatnou okolnosťou je teda jednak to, akým konkrétnym spôsobom žalovaný pristupoval k zisťovaniu bonity žalobcov, ale aj to, akým spôsobom preveroval bonitu z hľadiska ich príjmov a výdavkov spotrebiteľa ako dlžníka. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že veriteľ sa nemôže uspokojiť iba s informáciami, ktoré získal od potencionálneho klienta, pretože tento v snahe, aby úver získal, môže svoje príjmy nadhodnotiť a výdavky podhodnotiť, pričom je to, ale práve „starostlivý“ veriteľ, ktorý tieto tvrdenia náležite preverí,

nakoľko v opačnom prípade znáša následky svojho konania bez „odbornej starostlivosti“, minimálne tým, že prichádza o úrok a poplatky z titulu úveru.

17. V predmetnom spore žalobca tvrdil, že o žalovanej zhromaždil potrebné informácie, na základe dopytu do úverového registra zo dňa 24.10.2014, podľa ktorého overil, že žalovaná nemá žiadne iné záväzky. Príjem žalovanej mal byť overený z interných informácií postupcu, z ktorých vyplynul záver o jej príjme vo výške 247 eur. Odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie zistil, že v spise sa nenachádza žiadny dôkaz, ktorý by potvrdzoval tvrdenie žalobcu, o tom že príjem žalovanej mal byť zisťovaný z interných informácií banky. Žalobca súdu nepredložil žiaden doklad, ktorý by akýmkoľvek spôsobom preukazoval príjem žalovanej. Jediným dokladom, ktorý sa v spise nachádza je výpis z úverového registra právneho predchodcu žalobcu – banky, ktorý sa nachádza na č.l. 162 súdneho spisu. Odvolací súd poukazuje na to, že sa jedná o interný register banky, z ktorého nevyplývajú, okrem dvoch dátumov, absolútne žiadne údaje, a teda ani údaje o nulových záväzkoch žalovanej a navyše sa v tomto registri nenachádzajú žiadne údaje o žalovanej týkajúce sa ďalších veriteľov. Keďže z predmetného registra nevyplývajú informácie o príjme žalovanej ani o úverovej zaťaženeosti žalovanej u iných subjektoch, nie je zrejmé, na základe akých podkladov žalobca dospel k záveru o príjme vo výške 247 eur a k záveru, že žalovaná nemá žiadne iné záväzky, resp. výdavky.

18. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že súd prvej inštancie sa náležite a vecne správne vysporiadal aplikáciou § 11 ods. 2 ZoSÚ, nakoľko spojka „alebo“ v tomto zákonnom ustanovení nie je, s ohľadom na účel a význam tohto zákonného ustanovenia, taktiež s ohľadom na mimoriadny význam posudzovania bonity spotrebiteľa, ako aj znenie dôvodovej správy, spojkou vylučovacou vo vzťahu k predchádzajúcemu textu tohto ustanovenia "bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave", nakoľko pri takomto výklade by postačovalo nahliadnutie do údajov z príslušnej databázy alebo registra, bez akéhokoľvek zisťovania príjmu, rodinného stavu resp. všetkých ostatných výdavkov (okrem splácania iných úverov) a bolo by možné konštatovať, že bonita bola skúmaná s odbornou starostlivosťou. Takýto prístup by sa ale priechil účelu tohto ustanovenia a taktiež aj základnej logike zisťovania a preverovania bonity klienta, pretože by mohlo dôjsť k situácii že veriteľ iba prihliadne na príslušný register (kde by napr. ani nemusel zistiť žiaden údaj) a následne by poskytol akýkoľvek úver bez zisťovania príjmu. Prihliadnutie na údaje z príslušnej databázy alebo registra je teda potrebné vnímať ako jeden zo spôsobov zisťovania a preverovania výdavkov spotrebiteľa.

19. Napriek tvrdeniam žalovaného o tom, že dostatočným spôsobom skúmal bonitu žalovanej, toto tvrdenie nepodložil žiadnymi dôkazmi, a teda v tomto ohľade neunesol dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Na základe uvedeného sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalobca nepreukázal skúmanie bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou a z tohto dôvodu je konanie žalobcu považované ako hrubé porušenie povinnosti vyplývajúcich z ustanovenia § 11 ods. 2 ZoSÚ, čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

20. Odvolací súd poukazuje na to, že súd je spotrebiteľských veciach povinný z úradnej povinnosti skúmať obsah spotrebiteľských zmlúv, teda jednotlivé obligatórne náležitosti zmluvy, ktorých absencia má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a taktiež skúmať z úradnej povinnosti, či veriteľ pred uzavretím zmluvy postupoval s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity dlžníka. Odvolací súd taktiež poukazuje na to, že žalobca bol vyzvaný k predloženiu dôkazov o splnení si tejto povinnosti (výzva z č.l. 144 spisu), pričom ani po rozhodnutí odvolacieho súdu prvej inštancie nepredložil žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali splnenie tejto povinnosti. Odvolací súd podporne poukazuje na to, že podľa rozhodnutia Súdného dvora EÚ zn. C - 679/18: „Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.“

21. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd prvej inštancie rozhodol správne pokiaľ týmto rozsudkom zo dňa 07.11.2022 žalobu zamietol. Správne tiež konštatoval, že rozsudkom zo dňa 29.06.2021 už právoplatne rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 437,43 eura s príslušenstvom. Pri závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a zároveň zohľadnení sumy

237,09 eura zaplatenej žalovanou pred podaním tejto žaloby, súd prvej inštancie správne, s poukazom na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, zamietol žalobu aj v časti o zaplatenie sumy 325,48 eura, čo predstavuje premlčané splátky úveru splatné od 20.11.2015 do 20.02.2017 (zo splátky splatnej k 20.11.2015 nezaplatenú časť v sume 12,87 eura). Teda z istiny 1.000 eur ktorú žalovanej poskytol právny predchodca žalobcu bola suma 237,09 eura žalovanou zaplatená, na zaplatenie sumy 437,43 eura súd prvej inštancie zaviazal právoplatne žalovanú rozsudkom zo dňa 29.06.2021 a o zvyšku pohľadávky sume 325,48 eura správne rozhodol týmto napadnutým rozsudkom zo dňa 07.11. 2022 tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Preto odvolací súd na základe § 387 ods. 1, 2 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP s poukazom § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, preto má voči neúspešnému odvolateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešnej žalovanej ale žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli a ani si ich neuplatnila preto jej súd trovy odvolacieho konania, s poukazom na čl. 17 základných princípov CSP, nepriznal.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).